

Miljötillsynsförordning (2011:13)

SFS nr: 2011:13

Departement/myndighet: Klimat- och näringslivsdepartementet

Utfärdad: 2011-01-20

Ändrad: t.o.m. SFS 2024:978

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#) >

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#) >

Innehåll:

[1 kap. Allmänt om tillsyn och kontroll](#)

[2 kap. Fördelningen av tillsyns- och kontrollansvaret](#)

[3 kap. Tillsynsvägledning och tillsynsstrategi](#)

[Övergångsbestämmelser](#)

1 kap. Allmänt om tillsyn och kontroll

1 § Denna förordning avser tillsyn enligt miljöbalken och innehåller bestämmelser om tillsynsmyndigheternas uppgifter enligt 26 kap. 3 § miljöbalken.

Förordningen innehåller även bestämmelser som, inom miljöbalkens tillämpningsområde, kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets

direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011. Förordning (2022:1174).

1 a § Denna förordning är meddelad

1. med stöd av 26 kap. 3 § fjärde stycket miljöbalken i fråga om 1 kap. 18 och 19 §§ samt 2 kap. 8 § andra stycket, 26 § andra och tredje styckena och 29 § andra stycket,
2. med stöd av 26 kap. 5 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 4 § första stycket,
3. med stöd av 26 kap. 22 a § miljöbalken i fråga om 1 kap. 25-27 §§,
4. med stöd av 26 kap. 32 a § i fråga om 1 kap. 12 a § andra stycket, och
5. i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Förordning (2022:1174).

2 § Av 2 kap. framgår hur tillsynen enligt miljöbalken och kontrollen enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 fördelas mellan statliga myndigheter och de kommunala nämnderna.

Av 3 kap. framgår vilka statliga myndigheter som ska ge tillsynsvägledning till de myndigheter som utövar tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020. Förordning (2022:1174).

Definitioner

3 § I denna förordning avses med

- tillsynsobjekt: en verksamhet, en åtgärd, ett område, ett naturföremål eller en djur- eller växtart som är eller ska vara föremål för tillsyn,
- kommunal nämnd: den eller de nämnder som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för tillsyn enligt miljöbalken eller att utföra kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020,
- tillverkare: den som tillverkar en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara eller som i eget namn förpackar, packar om eller ändrar namn på en kemisk produkt eller en bioteknisk organism,
- primärleverantör: en tillverkare som släpper ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara på marknaden, den som yrkesmässigt för in en kemisk produkt,

bioteknisk organism eller vara till Sverige i syfte att släppa ut den på marknaden och den som yrkesmässigt för ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara från Sverige,

- släppa ut på marknaden: att tillhandahålla eller göra en kemisk produkt, en bioteknisk organism eller en vara tillgänglig för någon annan, och
- läkemedel: substans eller kombination av substanser som är ett läkemedel enligt 2 kap. 1 § läkemedelslagen (2015:315).

I övrigt har ord och uttryck i denna förordning samma betydelse som i 14 kap. 2 §, 15 kap. 1, 2, 5-7 §§ och 26 kap. 1 och 1 a §§ miljöbalken, 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), förordning (EU) 2017/625 och förordning (EU) 2019/1020. Förordning (2022:1174).

EU-regler

4 § Bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken ska tillämpas vid tillsyn enligt miljöbalken över att de EU-förordningar som anges i 2 kap. denna förordning följs.

I 26 kap. 31, 32 och 33-37 §§ miljöbalken finns bestämmelser som tillämpas vid kontroll enligt förordning (EU) 2017/625.

I 26 kap. 30 a-33 §§ miljöbalken finns bestämmelser som tillämpas vid kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.
Förordning (2022:1174).

5 § Har upphävts genom förordning (2022:1174).

5 a § En myndighet som enligt denna förordning utövar tillsyn över kosmetiska produkter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 av den 30 november 2009 om kosmetiska produkter får inte vidta tillsynsåtgärder som strider mot den förordningen. Förordning (2013:418).

Behovsutredning och register

6 § Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.
Förordning (2020:647).

7 § En tillsynsmyndighet ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

Förordning (2020:647).

Tillsynsplan och resurser

8 § En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den behovsutredning som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.

Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som avses i 3 kap. 19 §.

Förordning (2020:647).

9 § Av 3 och 8 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att en tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och att myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor. Förordning (2020:647).

10 § En statlig tillsynsmyndighet ska i den samlade tillsynsplanen beskriva hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns. Förordning (2020:647).

Tillsynsprogram och tillsynsbesök

10 a § Tillsynsmyndigheten ska med utgångspunkt i myndighetens tillsynsplan upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet

1. som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med en verksamhetskod som är markerad med -i, eller
2. där det finns en utvinningsavfallsanläggning enligt 9 § förordningen (2013:319) om utvinningsavfall. Förordning (2022:359)

10 b § I tillsynsprogrammet ska tillsynsmyndigheten bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök

1. ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för människors hälsa och miljön, och
2. får inte överskrida ett år, om verksamheten innebär betydande risker för människors hälsa eller miljön, och tre år i andra fall. Förordning (2022:359).

10 c § Har upphävts genom förordning (2022:359).

11 § För de verksamheter som omfattas av 10 a § ska tillsynsmyndigheten

1. genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet,

2. efter ett tillsynsbesök genomföra ett nytt besök inom sex månader, om myndigheten vid det föregående besöket fann någon allvarlig brist i uppfyllandet av de villkor som gäller för verksamheten enligt en dom eller ett beslut eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken, och

3. skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket. Förordning (2020:647).

Uppföljning och utvärdering

12 § En myndighet som ska utöva tillsyn enligt miljöbalken eller utföra kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 ska årligen följa upp och utvärdera verksamheten. Förordning (2022:1174).

12 a § En länsstyrelse som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska senast den 31 januari varje år till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten redovisa den utvärdering av marknadskontrollverksamheten som har gjorts enligt 12 §.

En kommunal nämnd som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska senast den 31 januari varje år till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten redovisa den utvärdering av marknadskontrollverksamheten som har gjorts enligt 12 §.

Förordning (2022:1174).

Underrättelser och information

13 § */Upphör att gälla U:2025-01-01/* En tillsynsmyndighet ska underrätta Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet och länsstyrelsen om förhållanden som kan vara skäl för

1. ett förbud eller en återkallelse av tillstånd, dispens eller godkännande enligt 24 kap. 3 § miljöbalken, eller

2. en omprövning enligt 24 kap. 5 eller 7 § miljöbalken. Förordning (2020:647).

13 § */Träder i kraft I:2025-01-01/* En tillsynsmyndighet ska underrätta Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelsen om förhållanden som kan vara skäl för

1. ett förbud eller en återkallelse av tillstånd, dispens eller godkännande enligt 24 kap. 3 § miljöbalken, eller

2. en omprövning enligt 24 kap. 5 eller 7 § miljöbalken.

Förordning (2024:978).

14 § En myndighet som ska utöva tillsyn enligt miljöbalken eller utföra kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 ska på begäran lämna den information som en tillsynsvägledande myndighet behöver för sin tillsynsvägledning. Förordning (2022:1174).

15 § Tillsynsvägledande myndigheter på statlig central nivå får inom sitt vägledningsområde meddela föreskrifter om vilken information som en tillsynsmyndighet ska lämna enligt 14 § samt hur och när informationen ska lämnas. Förordning (2020:647).

16 § Om en myndighet som ska utöva tillsyn enligt miljöbalken eller utföra kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 uppmärksammar en omständighet som kan leda till tillsynsåtgärder med stöd av miljöbalken eller åtgärder med stöd av förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 men som omfattas av en annan myndighets ansvarsområde, ska myndigheten anmäla denna omständighet till den ansvariga myndigheten. Förordning (2022:1174).

Samordning och samverkan

17 § Myndigheter som ska utöva tillsyn enligt miljöbalken eller utföra kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 ska samordna tillsynen och kontrollen inom miljöbalkens tillämpningsområde, om det är ändamålsenligt och möjligt.

För att förebygga brott mot miljöbalken och EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, och för att effektivt hantera sådana brott, ska länsstyrelsen arbeta för samverkan mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och de myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 på lokal och regional nivå. Den lokala och regionala samverkan ska samordnas med myndigheternas samverkan på nationell nivå. Förordning (2022:1174).

Överlåtelse av tillsynsuppgift

18 § I den omfattning som framgår av 2 kap. får en statlig tillsynsmyndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva tillsynen, om kommunfullmäktige begär det. Förordning (2021:1232).

19 § En överlåtelse av uppgiften att utöva tillsyn ska avse

1. en viss typ av tillsynsobjekt,
2. en viss typ av tillsynsobjekt med undantag för ett visst eller vissa tillsynsobjekt,

eller

3. ett visst tillsynsobjekt.

Förordning (2021:1232).

20 § Den myndighet som prövar om uppgiften att utöva tillsyn kan överlåtas, ska vid sin prövning ta hänsyn till

1. omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan,
2. den kommunala nämndens förutsättningar för att uppfylla kraven i 6-12 §§,
3. den kommunala nämndens förutsättningar för att utöva tillsyn över tillsynsobjektens hantering av kemiska produkter i den utsträckning sådan hantering förekommer,
4. kommunens interna ansvarsfördelning för drift av och tillsyn över kommunala verksamheter,
5. myndighetens egna förutsättningar för att fortsättningsvis kunna ge effektiv tillsynsvägledning i frågor som rör tillsynsobjekten,
6. möjligheten att inom ett län utöva en effektiv tillsyn, och
7. övriga frågor av betydelse för överlåtelse av tillsynsuppgiften.

När det gäller tillsyn över kommunala verksamheter får tillsynsuppgiften inte överlåtas om kommunen har en nämndorganisation som strider mot 6 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725) eller om kommunens interna ansvarsfördelning för drift och tillsyn av andra organisatoriska skäl inte är lämplig med hänsyn till förutsättningarna för en effektiv tillsyn. Förordning (2020:647).

Återkallelse av tillsynsuppgift

21 § En tillsynsmyndighet som har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn till en kommunal nämnd ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynen. Om förutsättningarna för överlåtelse enligt 20 § inte längre finns, ska tillsynsmyndigheten återkalla överlåtelsen. En återkallelse får avse ett visst eller vissa tillsynsobjekt eller en typ av tillsynsobjekt.

Förordning (2020:647).

22 § En tillsynsvägledande myndighet får, i fråga om tillsyn inom sitt vägledningsområde, begära att en länsstyrelse som har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn till en kommunal nämnd ska återkalla överlåtelsen. Om länsstyrelsen inte gör detta, får den tillsynsvägledande myndigheten överlämna frågan om återkallelse till regeringen för avgörande.

Naturvårdsvakter

23 § Länsstyrelsen får förordna naturvårdsvakter. I fråga om områden där en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen, får dock länsstyrelsen förordna naturvårdsvakter endast om nämnden begär det. Förordning (2014:1243).

24 § Polismyndigheten får, efter samråd med Naturvårdsverket, meddela föreskrifter om förordnande och utbildning av naturvårdsvakter och deras utrustning. Förordning (2014:1243).

Prover

25 § Kemikalieinspektionen får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen.

26 § Läkemedelsverket får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en sådan kosmetisk produkt som avses i förordning (EG) nr 1223/2009 eller en sådan vara som avses i 7 § förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter, att lämna de prover som behövs för tillsynen. Förordning (2013:418).

27 § Länsstyrelsen och den kommunala nämnden får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en kemisk produkt eller bioteknisk organism att lämna de prover som behövs för tillsynen.

28 § Har upphävts genom förordning (2020:647).

2 kap. Fördelningen av tillsyns- och kontrollansvaret

1 § I detta kapitel fördelas statliga myndigheters och kommunala nämnders ansvar för

1. tillsyn över att miljöbalken och bestämmelser meddelade med stöd av balken samt EU-förordningar följs,
2. kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 av att vissa EU- förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs, och
3. kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 av att vissa EU- förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

Fördelningen av ansvar enligt detta kapitel gäller i den mån regeringen i det enskilda fallet inte har beslutat något annat.

När det hänvisas till ett eller flera kapitel i miljöbalken avses även bestämmelser som har meddelats med stöd av de kapitlen, om inte något annat anges i hänvisningarna. Förordning (2022:1174).

2 § Om två eller flera myndigheter har tillsynsansvaret för ett tillsynsobjekt eller ansvaret för kontroll av en aktör enligt förordning (EU) 2017/625, får myndigheterna komma överens om hur ansvaret ska fördelas. Förordning (2022:1174).

3 § Om det för ett visst tillsynsobjekt inte finns någon ansvarig tillsynsmyndighet, ska var och en av de myndigheter som anges i 3 kap. utöva tillsynen i de frågor som omfattas av respektive myndighets tillsynsvägningsansvar. Förordning (2020:647).

Försvarets verksamheter

4 § Förvarsinspektören för hälsa och miljö har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken och kontrollen enligt förordning (EU) 2017/625 i fråga om samtliga verksamheter och åtgärder inom Förvarsmakten, Fortifikationsverket, Förvarets materielverk och Förvarets radioanstalt, utom den tillsyn eller kontroll som omfattas av Kemikalieinspektionens ansvar enligt 21 § första stycket 1 och 3. Förordning (2022:1174).

5 § Bestämmelserna i 6-32 §§ gäller inte den tillsyn och kontroll som omfattas av förvarsinspektören för hälsa och miljöns ansvar enligt 4 §. Förordning (2022:1174).

Skydd av områden samt djur- och växtarter

6 § I 7-10 §§ fördelas ansvaret för tillsynen i fråga om

1. områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken,
2. skydd för djur- och växtarter enligt 8 kap. miljöbalken,
3. natur- och kulturmiljö enligt 12 kap. miljöbalken,
4. stängselgenombrott enligt 26 kap. 11 § miljöbalken,
5. rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem,
6. kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2006 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem,
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 511/2014 av den 16 april 2014 om åtgärder för användarnas efterlevnad i Nagoyaprotokollet om tillträde till och rimlig och rättvis fördelning av vinster från utnyttjande av genetiska resurser i unionen,

8. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter, och

9. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1866 av den 13 oktober 2015 om närmare föreskrifter för genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 511/2014 vad gäller registret över samlingar, övervakning av användarnas efterlevnad och bästa praxis. Förordning (2020:647).

7 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. nationalparker,
2. strandskyddet i sådana områden eller i fråga om sådana anläggningar, vägar och järnvägar som omfattas av länsstyrelsens dispensprövning enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken,
3. marinvetenskaplig forskning inom svenskt sjöterritorium enligt 7 kap. 23 § miljöbalken,
4. förordning (EG) nr 338/97, och
5. förordning (EG) nr 865/2006.

8 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. naturreservat, kulturresevat, naturminnen och vattenskyddsområden som har beslutats av länsstyrelsen,
2. biotopskyddsområden som inte ligger på mark som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) och som har beslutats av regeringen eller länsstyrelsen,
3. djur- och växtskyddsområden som länsstyrelsen har meddelat föreskrifter om enligt 7 kap. 12 § miljöbalken,
4. miljöskyddsområden enligt 7 kap. 19 och 20 §§ miljöbalken, utom områden som har inrättats i anslutning till en verksamhet som omfattas av försvarsinspektören för hälsa och miljöns ansvar för tillsyn enligt 4 § eller av kommunens ansvar för tillsyn enligt 31 §,
5. områden och föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av länsstyrelsen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken,
6. verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i ett sådant område som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken, utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 §, kommunens ansvar enligt 9 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 §,
7. skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning vid jordbruket enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken,
8. skydd för biologisk mångfald enligt 8 kap. 1-4 §§ miljöbalken,
9. verksamheter och åtgärder som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken, utom den tillsyn som omfattas av Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 §,

10. vilthägn enligt 12 kap. 11 § miljöbalken,
11. stängselgenombrott enligt 26 kap. 11 § miljöbalken, och
12. förordning (EU) nr 1143/2014, utom den tillsyn som omfattas av Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 §.

Länsstyrelsen får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt en kommunal nämnd enligt 1 kap. 19 och 20 §§. Förordning (2018:1940).

9 § Den kommunala nämnden har ansvar för tillsynen i fråga om

1. naturreservat, kulturresevat, naturminnen och vattenskyddsområden som har beslutats av kommunen,
2. biotopskyddsområden som har beslutats av kommunen,
3. djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om enligt 7 kap. 12 § miljöbalken,
4. strandskyddet, utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 § 2, och
5. områden och föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken.

9 a § Naturvårdsverket har ansvar för tillsynen i fråga om förordning (EU) nr 511/2014 och förordning (EU) 2015/1866, när det gäller sådana genetiska resurser och traditionella kunskaper som avses i förordning (EU) nr 511/2014 och sådana traditionella kunskaper som avses i 8 kap. 5 § andra stycket miljöbalken. Förordning (2016:860).

10 § Skogsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. biotopskyddsområden på sådan mark som omfattas av bestämmelser i skogsvårdslagen (1979:429) och som Skogsstyrelsen har beslutat om,
2. avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, uttag av skogsbränsle, skogsbilvägar, skogsgödsling, kalkning i skogsmark och andra skogsbruksåtgärder, i den mån verksamheterna och åtgärderna är sådana som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken och omfattas av skogsvårdslagen,
3. avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, uttag av skogsbränsle, skogsbilvägar, skogsgödsling, kalkning i skogsmark och andra skogsbruksåtgärder, om verksamheterna eller åtgärderna kan påverka miljön i ett sådant område som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken, och
4. hantering enligt förordning (EU) nr 1143/2014, om hanteringen avser en skogsträdart av unionsbetydelse avsedd för virkesproduktion på sådan mark som omfattas av bestämmelser i skogsvårdslagen. Förordning (2018:1940).

Genteknik

11 § I 12-18 §§ fördelas ansvaret för tillsynen enligt miljöbalken och kontrollen enligt förordning (EU) 2017/625 i fråga om

1. genteknik enligt 13 kap. miljöbalken, och
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 av den 15 juli 2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer. Förordning (2022:1174).

12 § Arbetsmiljöverket har ansvar för tillsynen i fråga om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer.

13 § Havs- och vattenmyndigheten

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om
 - a) innesluten användning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer,
 - b) avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer, och
 - c) utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade vattenlevande organismer, och
2. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer i miljön för livsmedels- eller foderproduktion. Förordning (2022:1174).

14 § Kemikalieinspektionen

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om
 - a) avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade mikroorganismer, nematoder, spindeldjur och insekter, och
 - b) utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade mikroorganismer, nematoder, spindeldjur eller insekter, och
2. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade mikroorganismer i miljön för livsmedels- eller foderproduktion. Förordning (2022:1174).

15 § Livsmedelsverket har ansvar för tillsynen i fråga om utsläppande på marknaden av sådana livsmedel som omfattas av livsmedelslagen (2006:804) och innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer.

16 § Läkemedelsverket har ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning och avsiktligt utsläppande på marknaden av sådana läkemedel som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer. Förordning (2015:467).

17 § Skogsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning och utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade skogsträd avsedda för virkesproduktion.

18 § Statens jordbruksverk

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om
 - a) innesluten användning av genetiskt modifierade organismer,
 - b) avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer,
 - c) utsläppande på marknaden av sådant foder som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer och omfattas av lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, och
 - d) utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer, och
2. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- eller foderproduktion.

Statens jordbruksverk ska dock inte ha ansvar för sådan tillsyn eller utföra sådan kontroll som omfattas av Arbetsmiljöverkets ansvar enligt 12 §, Havs- och vattenmyndighetens ansvar enligt 13 §, Kemikalieinspektionens ansvar enligt 14 §, Livsmedelsverkets ansvar enligt 15 §, Läkemedelsverkets ansvar enligt 16 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 17 §. Förordning (2022:1174).

Övriga verksamheter och åtgärder

19 § I 20-35 §§ fördelas ansvaret för tillsynen enligt miljöbalken, kontrollen enligt förordning (EU) 2017/625 och kontrollen enligt förordning (EU) 2019/1020 i fråga om

1. miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken,
2. föroreningsskador och miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken,
3. vattenverksamheter enligt 11 kap. miljöbalken,
4. jordbruk och andra verksamheter enligt 12 kap. 10 § miljöbalken,
5. kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken samt utrustning avsedd för hantering av växtskyddsmedel,
6. avfall och avfallsförebyggande åtgärder enligt 15 kap. miljöbalken,
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel,
8. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 av den 20 juni 2019 om långlivade organiska föroreningar,
9. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006,

10. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall,

11. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG,

12. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006,

13. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

14. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG,

15. förordning (EG) nr 1223/2009,

16. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter,

17. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 av den 4 juli 2012 om export och import av farliga kemikalier,

18. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG,

19. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, och

20. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG. Förordning (2023:659).

20 § Arbetsmiljöverket har ansvar för tillsynen i fråga om

1. sådana tillstånd att använda bekämpningsmedel som krävs enligt förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel, i de fall tillståndsfrågan prövas av Arbetsmiljöverket, och

2. att på marknaden släppa ut, tillhandahålla eller ta i drift utrustning som är avsedd för hantering av växtskyddsmedel enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 30 b § förordningen (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

I arbetsmiljölagen (1977:1160) och arbetsmiljöförordningen (1977:1166) finns bestämmelser om Arbetsmiljöverkets ansvar för tillsyn över att förordning (EG) nr 1907/2006 följs.

Förordning (2014:430).

21 § Kemikalieinspektionen

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken när det gäller 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16, 17 och 19, i fråga om

a) primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter och biotekniska organismer samt primärleverantörers skyldighet att anmäla kemiska produkter, biotekniska organismer och varor till produktregistret,

b) utsläppande av varor på marknaden, och

c) att sådana representanter som avses i artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006 fullgör sina skyldigheter enligt den förordningen,

2. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken av att primärleverantörer följer sådana föreskrifter om förbud mot att släppa ut kemiska produkter på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken,

3. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel enligt förordning (EG) nr 1107/2009, och

4. är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i

a) de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16 och 19,

b) förordning (EU) 2023/1542 i fråga om krav på frånvaro av vissa metaller i batterier,

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, och

d) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG.

Kemikalieinspektionen ska dock inte ha ansvar för

1. sådan tillsyn som Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 §, eller

2. sådan tillsyn eller kontroll som Läkemedelsverket har ansvar för enligt 23 § eller som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §. Förordning (2023:659).

22 § Livsmedelsverket har, när det gäller 14 kap. miljöbalken, ansvar för tillsynen i fråga om material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Förordning (2022:1174).

23 § Läkemedelsverket

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om
 - a) kosmetiska produkter enligt förordning (EG) nr 1223/2009 och förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter samt sådana varor som avses i 7 § förordningen om kosmetiska produkter, med undantag för frågor som rör produkternas brandfarliga, oxiderande eller explosiva egenskaper,
 - b) producenters skyldighet enligt 3-5 och 8 §§ förordningen (2009:1031) om producentansvar för läkemedel ta emot avfall som utgörs av läkemedel och informera om möjligheten att lämna avfall som utgörs av läkemedel,
 - c) blandningar som är avsedda att användas vid tatuering enligt förordningen (2012:503) om tatueringsfärger, och
 - d) skyldighet att anmäla produkter till produktregistret enligt 5 § förordningen om tatueringsfärger, och
 2. är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i
 - a) förordning (EG) nr 1223/2009, och
 - b) post 75 i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006.
- Förordning (2022:1174).

24 § Naturvårdsverket

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om
 - a) producentansvaret enligt förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier, med undantag för frågor om hur insamlingen av batterier lokalt uppfyller kraven i 19 och 20 §§ i den förordningen,
 - b) förordningen (2021:996) om engångsprodukter, med undantag för frågor om hur 17-22 och 28 §§ i den förordningen uppfylls lokalt,
 - c) förordningen (2021:998) om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter, med undantag för frågor om hur hanteringen av sådant avfall som omfattas av förordningen lokalt uppfyller kraven i den förordningen,
 - d) förordningen (2021:999) om producentansvar för ballonger,
 - e) förordningen (2021:1000) om producentansvar för våtservetter,
 - f) förordningen (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap, med undantag för frågor om hur hanteringen av sådant avfall som omfattas av förordningen lokalt uppfyller kraven i den förordningen,
 - g) förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter,
 - h) förbud mot att släppa ut varor på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § 2 miljöbalken,
 - i) förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar, med

undantag för frågor om hur hanteringen av sådant avfall som omfattas av förordningen lokalt uppfyller kraven i den förordningen,

j) förordningen (2022:1276) om producentansvar för elutrustning, med undantag för frågor om hur hanteringen av sådant avfall som omfattas av förordningen lokalt uppfyller kraven i den förordningen,

k) förordningen (2023:132) om producentansvar för bilar, med undantag för frågor om hur hanteringen av sådant avfall som omfattas av förordningen lokalt uppfyller kraven i den förordningen,

l) förordningen (2023:133) om producentansvar för däck, med undantag för frågor om hur hanteringen av sådant avfall som omfattas av förordningen lokalt uppfyller kraven i den förordningen,

m) förordning (EG) nr 1013/2006 när det gäller frågor som verket är behörig myndighet för, och

n) förordning (EU) nr 1257/2013 när det gäller frågor som verket är behörig myndighet för och de skyldigheter som den driftsansvariga på en fartygsåtervinningsanläggning har enligt artikel 13.2, och

2. är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i

a) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall,

b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den 6 september 2006 om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG med undantag för krav på frånvaro av vissa metaller i batterier, och

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE). Förordning (2023:137).

25 § Statens jordbruksverk har ansvar för tillsynen i fråga om kontroll av utrustning som är avsedd att användas yrkesmässigt för spridning av växtskyddsmedel enligt förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel. Förordning (2022:1304).

26 § Strålsäkerhetsmyndigheten har, när det gäller olägenheter från joniserande strålning, ansvar för tillsynen i fråga om verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) och är kärntekniska verksamheter enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller verksamheter med joniserande strålning enligt strålskyddslagen (2018:396).

Strålsäkerhetsmyndigheten får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt en kommunal nämnd enligt 1 kap. 19 och 20 §§.

Strålsäkerhetsmyndigheten får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt länsstyrelsen, om

1. länsstyrelsen enligt 29 § första stycket 1 har ansvar för tillsynen i fråga om verksamheten, och
 2. länsstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten är överens om överlåtelsen.
- Förordning (2018:513).

26 a § Sveriges geologiska undersökning har ansvar för tillsynen i fråga om geologisk lagring av koldioxid.

Förordning (2014:430).

27 § Transportstyrelsen

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om
 - a) användningen av marina bränslen i fartyg enligt svavelförordningen (2014:509),
 - b) utrustning i fartyg som innehåller kontrollerade ämnen enligt förordning (EU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009, och
 - c) de skyldigheter i fråga om fartyg som följer av artiklarna 4-12 i förordning (EU) nr 1257/2013, och
2. är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i förordning (EU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009 i fråga om utrustning i fartyg som innehåller kontrollerade ämnen. Förordning (2023:744)

27 a § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i rådets direktiv 75/324/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare, i fråga om aerosolbehållare med innehåll som inte är brandfarligt. Förordning (2022:1174).

28 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om sjöfarten och luftfarten när det gäller sådan dumpning och förbränning av avfall som regleras genom 15 kap. 27-29 §§ miljöbalken.

Länsstyrelsen ska i tillsynen samverka med Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen. Förordning (2016:808).

28 a § I fråga om transporter av avfall som regleras i förordning (EG) nr 1013/2006 har

1. Länsstyrelsen i Gävleborgs län ansvar för tillsynen i Dalarnas, Gävleborgs,

Jämtlands och Västernorrlands län,

2. Länsstyrelsen i Norrbottens län ansvar för tillsynen i Norrbottens och Västerbottens län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län ansvar för tillsynen i Blekinge, Kalmar, Kronobergs och Skåne län,

4. Länsstyrelsen i Stockholms län ansvar för tillsynen i Gotlands, Stockholms, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands, Örebro och Östergötlands län, och

5. Länsstyrelsen i Västra Götalands län ansvar för tillsynen i Hallands, Jönköpings, Värmlands och Västra Götalands län.

Länsstyrelsen ska i tillsynen samverka med andra berörda länsstyrelser och med Kustbevakningen, Polismyndigheten och Tullverket. Förordning (2015:657).

29 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) och bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utom den tillsyn som omfattas av

a) Strålsäkerhetsmyndighetens ansvar enligt 26 §, eller

b) Sveriges geologiska undersöknings ansvar enligt 26 a §,

2. vattenverksamheter, utom sådana vattentäkter som omfattas av tillståndsplikt som kommunen har föreskrivit enligt 9 kap. 10 § miljöbalken,

3. föroreningsskador enligt 10 kap. 1 § första stycket miljöbalken orsakade av en verksamhet som i miljöprövningsförordningen (2013:251) är beskriven som en tillståndspliktig verksamhet och

a) är i drift, eller

b) har upphört efter den 30 juni 1969, om tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtits till kommunen, och

4. andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken orsakade av en verksamhet eller åtgärd som länsstyrelsen har tillsynsansvar för.

Länsstyrelsen får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt en kommunal nämnd enligt 1 kap. 19 och 20 §§.

Länsstyrelsens ansvar för sådan tillsyn som avses i lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor regleras särskilt i den lagen. Förordning (2015:238).

30 § Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2, ska länsstyrelsen också ansvara för tillsynen enligt miljöbalken över verksamheten när det gäller

1. bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16, 17 och 19 i fråga om

a) primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden,

b) andras än primärleverantörers hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer, och

c) andras än primärleverantörers hantering av varor som inte innebär utsläppande på marknaden,

2. att föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 10 § miljöbalken följs, och

3. avfall, farligt avfall och producentansvar.

Länsstyrelsen ska dock inte ha ansvar för

1. sådan tillsyn som Arbetsmiljöverket har ansvar för enligt 20 § eller som Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 §, eller

2. sådan tillsyn eller kontroll som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §. Förordning (2022:1174).

30 a § Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2

1. är länsstyrelsen även behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 när det gäller bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och förordning (EG) nr 1107/2009 i fråga om

a) primärleverantörers hantering av växtskyddsmedel som inte innebär utsläppande på marknaden, och

b) andras än primärleverantörers hantering av växtskyddsmedel, och

2. ska länsstyrelsen utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 av andras än primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter när det gäller bestämmelserna i

a) de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16, 17 och 19,

b) direktiv 2004/42/EG, och

c) direktiv 2006/66/EG.

Länsstyrelsen ska dock inte ha ansvar för sådan kontroll som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

Förordning (2022:1174).

31 § Den kommunala nämnden har, utöver det som följer av 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken, ansvar för tillsynen i fråga om

1. tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken, som inte särskilt anges i miljöprövningsförordningen (2013:251) eller bilagan till förordningen

(1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

2. vattentäkter som omfattas av tillståndsplikt som kommunen har föreskrivit enligt 9 kap. 10 § miljöbalken,

3. föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 29 § första stycket 3,

4. andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för,

5. hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken, utom när det gäller den tillsyn över primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som Kemikalieinspektionen ansvarar för enligt 21 § första stycket 1 a och b,

6. utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen enligt förordning (EU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009, och

7. hur 17-22 och 28 §§ förordningen (2021:996) om engångsprodukter uppfylls lokalt. Förordning (2024:485).

32 § Om en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet enligt 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken eller enligt 1 kap. 19 och 20 §§ denna förordning, ska nämnden också ansvara för tillsynen över verksamheten när det gäller

1. att föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 10 § miljöbalken följs,

2. bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken samt de EU- förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 16, 17 och 19 i fråga om

a) primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, och

b) andras än primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, och

3. att andra än primärleverantörer följer sådana föreskrifter om förbud mot att släppa ut kemiska produkter på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken.

Nämndens tillsynsansvar enligt första stycket omfattar inte den tillsyn som Arbetsmiljöverket har ansvar för enligt 20 §, Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 § eller Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

Förordning (2022:1174).

32 a § Om en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet enligt 31 eller 32 §, är nämnden även behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 över verksamheten när det gäller

bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och förordning (EG) nr 1107/2009 i fråga om

1. primärleverantörers hantering av växtskyddsmedel som inte innebär utsläppande på marknaden, och

2. andras än primärleverantörers hantering av växtskyddsmedel.

Förordning (2022:1174).

32 b § Om en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet enligt 31 eller 32 § ska nämnden också utföra kontroll enligt förordning (EU)

2019/1020 av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller krav vid tillhandahållande på marknaden i fråga om utformning, märkning, innehållsförteckning, säkerhetsdatablad och annan information i

1. de EU-förordningar som anges i 19 § 7-9, 11-13, 15-17 och 19,

2. direktiv 94/62/EG,

3. direktiv 2004/42/EG,

4. direktiv 2006/66/EG,

5. direktiv 2011/65/EU, och

6. direktiv 2012/19/EU.

Förordning (2022:1174).

32 c § Vid sådan kontroll som avses i 30 a och 32 b §§ ska länsstyrelsen och den kommunala nämnden ha det ansvar som en marknadskontrollmyndighet har enligt artiklarna 11.1-11.3, 11.5-11.7, 11.9, 16.1-16.5, 17-19 och 20.1 i förordning (EU) 2019/1020. Förordning (2022:1174).

32 d § En länsstyrelse och en kommunal nämnd ska vid behov informera den myndighet som är marknadskontrollmyndighet enligt denna förordning innan en åtgärd vidtas enligt artikel 16.5 eller 19 i förordning (EU) 2019/1020.

När länsstyrelsen eller den kommunala nämnden har vidtagit åtgärder enligt artikel 16 eller 19 i förordning (EU) 2019/1020 ska den snarast möjligt informera den ansvariga marknadskontrollmyndigheten om åtgärden. Förordning (2022:1174).

Införsel och utförsel

33 § En tillsynsmyndighet som har ansvar för tillsynen eller kontrollen i fråga om utsläppande på marknaden av kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor, har också ansvar för tillsynen eller kontrollen i fråga om införseln till Sverige och utförseln från Sverige av sådana produkter, organismer och varor.

Tillsynsmyndigheten ska i tillsynen eller kontrollen samverka med Tullverket.

Förordning (2022:1174).

Särskilda uppgifter enligt EU-förordningar

34 § Försvarsinspektören för hälsa och miljö ska vid tillsyn enligt miljöbalken av kosmetiska produkter även utföra de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av en behörig myndighet.

En kommunal nämnd ska vid tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 av kosmetiska produkter även utföra de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av en behörig myndighet.

Inspektören och den kommunala nämnden ska rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordning (EG) nr 1223/2009. Förordning (2022:1174).

35 § En myndighet som enligt detta kapitel är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 ska inom sitt ansvarsområde också utföra annan offentlig verksamhet i enlighet med den förordningen. Förordning (2022:1174).

36 § Ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 ska till den delegerande myndigheten löpande

1. redovisa vilka kontroller som utförs och resultatet av dessa, och
2. översända de handlingar som den tar emot vid utförandet av uppgiften.

Förordning (2022:1174).

37 § Kemikalieinspektionen ska i frågor som rör utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel och hållbar användning av växtskyddsmedel

1. samordna samarbetet och kontakterna med Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater i Europeiska unionen i enlighet med artikel 4.2 b i förordning (EU) 2017/625, och

2. hantera de ärenden som Livsmedelsverket överlämnar i sin roll som kontaktpunkt för systemet för snabb varning respektive förbindelseorgan enligt förordningen (2009:1426) med instruktion för Livsmedelsverket och i övrigt bistå med det underlag som Livsmedelsverket behöver för att fullgöra sina uppgifter som kontaktpunkt och förbindelseorgan.

Förordning (2023:621).

38 § Statens jordbruksverk ska samordna samarbetet och kontakterna med Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater i Europeiska unionen i enlighet med artikel 4.2 b i förordning (EU) 2017/625 i frågor som rör avsiktlig utsättning av genmodifierade organismer i miljön enligt förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och förordning (EG) nr 1829/2003. Förordning (2022:1174).

39 § Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk ska inom sina ansvarsområden enligt 37-38 §§ utföra de uppgifter som en medlemsstat har enligt artikel 100 i förordning (EU) 2017/625. Förordning (2022:1174).

3 kap. Tillsynsvägledning och tillsynsstrategi

1 § En tillsynsvägledande myndighet som avses i någon av 2, 3, 4, 4 a, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 eller 16 §, ska inom sitt vägledningsområde ge tillsynsvägledning i fråga om

1. tillämpningen av miljöbalken, föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, och
2. kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020 av EU-förordningar och bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Tillsynsvägledande myndigheter på statlig central nivå ska inom sitt vägledningsområde särskilt ge stöd till länsstyrelsernas tillsynsvägledning till kommunerna.

Förordning (2022:1174).

1 a § Tillsynsvägledande myndigheter ska samverka i frågor om tillsynsvägledning i den mån det krävs för en samordnad tillsynsvägledning som främjar en effektiv och enhetlig tillsyn.

Av 4 a § förordningen (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket följer att Naturvårdsverket ska ta initiativ till en sådan samverkan. Förordning (2022:188).

Vägledningsområden

2 § Naturvårdsverket ska ge

1. tillsynsvägledning till kommunala nämnder och länsstyrelser, om inte annat följer av 3-15 §§, och

2. allmän tillsynsvägledning till tillsynsmyndigheter i frågor som avser tillämpningen av 26 och 30 kap. miljöbalken.
Förordning (2020:647).

3 § Affärsverket svenska kraftnät ska ge tillsynsvägledning i frågor om dammsäkerhet enligt 11 kap. miljöbalken.

4 § Boverket ska ge tillsynsvägledning i frågor om kemiska produkter och biotekniska organismer i de fall frågorna regleras i föreskrifter som Boverket har meddelat med stöd av förordningen (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

4 a § Folkhälsomyndigheten ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. hälsoskydd i bostäder och lokaler m.m. enligt 9 kap. miljöbalken,
2. smittskydd och övrigt hälsoskydd av hygienisk eller medicinsk karaktär, med undantag för frågor som omfattas av Socialstyrelsens vägledningsområde enligt 11 § 1, och
3. tillämpningen av 14 kap. miljöbalken, om frågorna omfattas av beslut som Folkhälsomyndigheten har meddelat enligt förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel.
Förordning (2014:430).

5 § Havs- och vattenmyndigheten ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken inom sitt ansvarsområde,
2. vattenskyddsområden enligt 7 kap. miljöbalken,
3. enskilda avlopp enligt 9 kap. miljöbalken,
4. vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken, med undantag för frågor om markavvattning,
5. dumpning enligt 15 kap. miljöbalken,
6. fiske och vattenbruk, med undantag för frågor som omfattas av Kemikalieinspektionens vägledningsområde enligt 6 §,
7. skydd av grundvatten, och
8. invasiva främmande arter enligt 3 § 2 förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter.
Förordning (2020:419).

6 § Kemikalieinspektionen ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. utsläppande på marknaden, införsel, utförsel och allmänhetens hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken och

de EU-förordningar som anges i 2 kap. 19 § 7-9, 11-14, 16, 17 och 19 denna förordning, och

2. förbud mot att släppa ut kemiska produkter på marknaden enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken.

Första stycket gäller inte frågor som omfattas av Boverkets vägledningsområde enligt 4 § eller Läkemedelsverkets vägledningsområde enligt 7 §. Förordning (2018:1804).

7 § Läkemedelsverket ska ge tillsynsvägledning i frågor som regleras i

1. förordning (EG) nr 1223/2009,
 2. förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter,
 3. förordningen (1977:994) om försäljning och förvaring av vissa flyktiga lösningsmedel m.m.,
 4. post 75 i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006, och
 5. förordningen (2012:503) om tatueringsfärger.
- Förordning (2021:1232).

8 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska ge tillsynsvägledning i frågor om miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken i de fall frågorna regleras i

1. lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor,
2. förordningen (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, eller
3. bestämmelser om förebyggande och hantering av allvarliga olyckor i förordningen (2013:319) om utvinningsavfall.

Myndigheten ska stödja Kemikalieinspektionen i tillsynsfrågor om kemiska produkters brandfarliga, explosiva och oxiderande egenskaper. Förordning (2015:238).

9 § Riksantikvarieämbetet ska ge tillsynsvägledning i frågor om kulturresevat.

10 § Skogsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. tillämpningen av 7 kap. 11 § och 12 kap. 6 § miljöbalken i de fall frågorna rör skogsbruk och regleras i skogsvårdslagen (1979:429),
2. verksamheter och åtgärder inom skogsbruket som kan påverka miljön i sådana särskilda skyddsområden som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken, om verksamheterna inte omfattas av tillsyn enligt 2 kap. 7, 8 eller 9 § denna förordning, och
3. tillämpningen av 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 2 kap.

denna förordning, om frågorna rör skogsbruket och Kemikalieinspektionen inte har vägledningsansvaret enligt 6 §.

11 § Socialstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. hälsoskydd som rör yrkesmässig hygienisk verksamhet, och
2. tillämpningen av 15 kap. miljöbalken, om frågorna avser hanteringen av sådant avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs som avfall från förlossningsavdelningar, diagnos, behandling eller förebyggande av sjukdomar hos människor

- a) där det ställs särskilda krav på insamling och bortskaffande på grund av smittofara och som enligt 2 kap. 3 § avfallsförordningen ska anses vara farligt avfall (avfallstyp 18 01 03*),

- b) i form av kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen och som enligt 2 kap. 3 § avfallsförordningen ska anses vara farligt avfall (avfallstyp 18 01 06*),

- c) i form av cytotoxiska läkemedel och cytostatika som enligt 2 kap. 3 § avfallsförordningen ska anses vara farligt avfall (avfallstyp 18 01 08*), eller

- d) som utgörs av amalgam från tandvård (avfallstyp 18 01 10*).

Förordning (2020:819).

12 § Statens energimyndighet ska ge tillsynsvägledning i frågor om verksamhetsutövers egenkontroll när det gäller hushållning med energi och användning av förnyelsebara energikällor.

13 § Statens jordbruksverk ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. djurhållande verksamheter och verksamheter inom jordbruks- och trädgårdsområdet utom i frågor som omfattas av Kemikalieinspektionens vägledningsområde enligt 6 §,

2. föreskrifter som Statens jordbruksverk har meddelat med stöd av förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel,

3. hantering av sådant avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs som avfall från forskning, diagnos, behandling eller förebyggande av djursjukdomar där det ställs särskilda krav på insamling och bortskaffande på grund av smittofara och som enligt 2 kap. 3 § avfallsförordningen ska anses vara farligt avfall (avfallstyp 18 02 02*). Förordning (2022:1419).

14 § Strålsäkerhetsmyndigheten ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. verksamheter som avses i 9 kap. 6, 6 a och 6 b §§ miljöbalken i de fall frågorna regleras i strålskyddslagen (2018:396) eller strålskyddsförordningen (2018:506), och
2. föroreningsskador och andra miljöskador som avses i 10 kap. miljöbalken

orsakade av radioaktiva ämnen.

Förordning (2018:513).

15 § I frågor om tillämpningen av bestämmelserna om genteknik i 13 kap. miljöbalken är tillsynsmyndigheten också tillsynsvägleddande myndighet inom det område som motsvarar myndighetens tillsynsansvar.

Första stycket innebär inte någon inskränkning i de centrala och samordnande uppgifter för kontrollen av genetiskt modifierade organismer som Naturvårdsverket och Gentekniknämnden har enligt förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

Förordning (2020:647).

16 § Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen.

Från länsstyrelsens vägledningsområde undantas den tillsyn som utövas av Skogsstyrelsen och försvarsinspektören för hälsa och miljö. Förordning (2017:801).

Planer för tillsynsvägledning

17 § Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Statens jordbruksverk, Folkhälsomyndigheten och länsstyrelserna ska ha planer för tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta en period om två år. Planerna ska ses över minst en gång varje år och utöver det vid behov.

Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till tillsynsstrategin. Förordning (2022:1427).

18 § Länsstyrelsen ska på begäran av Naturvårdsverket lämna uppgifter till verket om vilka tillsynsvägleddande insatser som länsstyrelsen har genomfört eller planerar.

Tillsynsstrategi

19 § Naturvårdsverket ska i samverkan med centrala tillsynsvägleddande myndigheter se till att det finns nationella mål för tillsynen enligt miljöbalken och en strategi för att uppnå de målen (nationell tillsynsstrategi). Förordning (2020:647).

20 § Varje nationell tillsynsstrategi ska omfatta en period om fyra år. Den ska ses över minst en gång varje år och utöver det vid behov. Förordning (2022:1427).

Redovisning till regeringen

21 § Naturvårdsverket ska senast den 15 april varje år lämna en redovisning till regeringen av hur tillsynen enligt miljöbalken kan utvecklas och förbättras. Redovisningen ska tas fram i samverkan med övriga tillsynsvägläddande myndigheter och omfatta de brister i tillsynen som verket identifierat och en beskrivning av hur de kan åtgärdas. Förordning (2020:647).

Övergångsbestämmelser

2011:13

1. Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2011. Genom förordningen upphävs förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

2. Äldre föreskrifter gäller i fråga om tillsynsärenden som har inletts före ikraftträdandet.

2013:268

1. Denna förordning träder i kraft den 18 juni 2013.

2. I fråga om verksamheter som vid ikraftträdandet omfattas av ett tillstånd som avses i 9 kap. 6 § miljöbalken behöver tillsynsmyndigheten inte genomföra tillsynsbesök enligt 10 a § förrän efter den 6 januari 2014.

2013:910

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2014.

2. Bestämmelsen i 3 kap. 4 a § 3 i sin nya lydelse gäller även för frågor som omfattas av beslut som Socialstyrelsen har meddelat enligt förordningen (2000:338) om biocidprodukter före den 1 januari 2014.

3. Folkhälsomyndigheten ska i de frågor som omfattas av myndighetens tillsynsvägläddningsansvar fullgöra de uppgifter som anges i 1 kap. 21 § även i de fall Socialstyrelsen som operativ tillsynsmyndighet enligt 2 kap. 3 § före ikraftträdandet enligt 1 kap. 18 och 19 §§ har överlåtit åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen.

2016:832

1. Denna förordning träder i kraft den 15 augusti 2016.

2. Bestämmelsen i 1 kap. 10 a § tillämpas första gången i fråga om tillsynsprogram med utgångspunkt i den operativa tillsynsmyndighetens tillsynsplan för 2017.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för tillsyn som bedrivs med utgångspunkt i den operativa tillsynsmyndighetens tillsynsplan för 2016.

2020:647

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2020.
2. Bestämmelserna i 3 kap. 19 § tillämpas första gången i fråga om en nationell tillsynsstrategi för åren 2022-2024.

2023:744

1. Denna förordning träder i kraft den 2 januari 2024.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om tillsyn som avser skyldigheter som hänför sig till verksamhet före den 1 januari 2024.

2024:978

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för mål och ärenden som har inletts hos en prövningsmyndighet före ikraftträdandet.

Svensk författningssamling

Svensk författningssamling (SFS) innehåller gällande lagar och förordningar. Om en författning ändras ersätts den gamla texten med den nya.

**All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen
är folkets främsta företrädare.**

Kontakt

Växel

Växel

08-786 40 00

Faktafrågor om riksdagen och EU

Riksdagsinformation

020-349 000

riksdagsinformation@riksdagen.se

Kontakta ledamöter

Frågor om Riksdagsförvaltningens diarium

registrator.riksdagsforvaltningen@riksdagen.se

Genvägar

Arbeta hos oss

Beställ och ladda ner

För lärare

Press

Riksdagens öppna data

Riksdagsbiblioteket

Riksdagsförvaltningens diarium

Följ Sveriges riksdag

X

Youtube

Instagram

Linkedin

Talmannen på X

Prenumerera

För dig som vill bevaka arbetet i kammaren och utskotten finns det flera olika sätt att välja mellan.

Följ och prenumerera

Om webbplatsen

Kakor

Tillgänglighet